

вку, що Конституція 1996 року є невід'ємною частиною правової системи та національного законодавства. Вона повинна бути не урочистою декларацією, а ефективно працюючим політико-юридичним документом, позитивний вплив якого на суспільні відносини держави і положення в ньому людини і громадянина в ньому проявляється тим повніше, чим повніше Конституція втілюється в життя. Однак, практика її реалізації носила надзвичайно обмежений характер, і цю тенденцію, на жаль, не можна вважати усуненою. Тому до уваги треба взяти такий напрям правової політики, як застосування Конституції України в якості акту прямої дії.

Таким чином, пряма дія норм Конституції України – це важлива юридична властивість Конституції України, що проявляється, насамперед у її дії незалежно від наявності конкретизуючих чи доповнюючих її нормативно-правових актів різної юридичної сили. Також цю юридичну властивість можна розглядати як суб'єктивне право громадянина України вимагати у суб'єкта застосування конституційних норм забезпечити йому можливість користуватися нормами Конституції, і обов'язок зобов'язаного суб'єкта виконувати зазначену вимогу. І, нарешті, пряма дія норм Конституції України полягає у прийнятті законів, які конкретизують норми Конституції.

1. Правова доктрина України: у 5 т. X.: Право, 2013. Т. 1: Загальнотеоретична та історична юриспруденція / за заг. ред. О. В. Петришина. 976 с.
2. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання від 19.04.2001 № 4-рп/2001 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-01#Text>.
3. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96#Text>
4. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Оніщенко О. В. Конституція України як основне джерело конституційного права України: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.02. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2005. 20 с.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі про набуття чинності Конституцією України від 03.10.1997 № 18/183-97 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-97#Text>.

Задаля Дмитро Костянтинівич
доцент кафедри
загальноправових дисциплін,
кандидат юридичних наук

Мурадян Давид Михайлович
студент юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

**РІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ
ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ
ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»
ТА КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ**

На даному етапі розвитку конституціоналізму, питання, що стосуються, верховенства права, рішення Конституційного Суду України посідає провідне місце за актуальністю. Проблема, яка виникла через нехтування рішення КСУ унеможливило подальше існування верховенства права, верховенства Основного Закону України. Це підтверджується рішеннями влади щодо спроби ухвалення нового Закону України, який би регулював по-новому діяльність Конституційного суду України (далі – КСУ), та припинення повноважень діючого складу суддів КСУ. Саме ця проблема є дуже важливою, бо від шляхів вирішення цієї проблеми залежить існування верховенства права в Україні, авторитет України у світі.

Питання конституційного ладу досліджували у своїх працях такі вчені: Н. Боброва, Т. Зражевська, О. Кокотов, М. Кукушкін, В. Лафітський, В. Годованець, В. Додонов, В. Кабишев, В. Кравченко, О. Кокотов та інші. У ситуації конфронтації владних структур пострадянської України діяльність Конституційного Суду України за офіційним тлумаченням Конституції та законів України виконує

завдання забезпечення функціонування структур державного механізму в режимі згоди. Шляхом офіційного тлумачення Основного Закону та інших законів КСУ опосередковано впливає на законодавчий процес і безпосередньо – на правозастосовну практику. Тільки Конституційний Суд України уповноважений давати офіційне тлумачення законодавства, і це значною мірою визначає специфіку положення Суду в механізмі поділу влади в якості арбітра, посередника в конфліктах між органами влади [1].

Погоджуємось з думкою автора, бо вищість Конституційного Суду України дозволяє бути «Незалежним арбітром» щодо встановлення конституційності або неконституційності нормативно-правових актів. Також тлумачення законодавства Конституційним Судом України дозволяє уникнути можливих розбіжностей у думках щодо Конституції України, якщо б законодавство тлумачив інший орган. Однак сьогодні можна спостерігати випадки довільного тлумачення [3] (а відповідно й порушення) норм Конституції України «політичними», вищими органами (посадовими особами) держави у процесі їх діяльності [2]. Чим ефективніше функціонує Конституційний Суд у державі, тим більше шансів на розвиток судової реформи відповідно до ідеології правової держави та верховенства права [4, с. 155]. Погоджуємось з думкою автора, на прикладі сьогоднішнього можна зазначити, що незалежність Конституційного Суду України має намір похитнути Президент України, використовуючи для цього Верховну Раду України, побуджуючи на ухвалення нового Закону України про «Конституційний Суд України», а незалежність Суду прямо пов'язана з його ефективністю, тобто виходячи зі слів автора робимо висновок - маємо менше шансів на розвиток судової реформи. Місце і роль органу конституціональної юстиції в загальній системі юрисдикційних органів (як національної, так і наднаціональної юрисдикції) є актуальним питанням для всіх сучасних демократичних держав, які визнають спеціалізований інститут конституційного контролю.

Що ж стосується конкретних варіантів розв'язання проблеми, то тут можливі як загальні, що мають міжнародно-правове значення, підходи, так і національно-специфічні особливості, пов'язані зі специфікою побудови і функціонування національної судової системи, її конституційно-контрольних органів, аналогічно як і з історичними, соціокультурними характеристиками державно-правових систем [5, с. 26-27].

Отже, рішення органу конституційної юрисдикції, Конституційного Суду України ґрунтується на порушенні незалежності гілок влади, а саме виконавча влада шляхом декларування контролює судову. Тлумачення суб'єктів декларування є загальним для всіх органів влади, що є неприпустимим, бо орган виконавчої влади не може здійснювати контроль на за суддями. Тлумачення суб'єктів декларування у Законі «Про запобігання корупції» унеможлиблює відділення суддів від інших суб'єктів декларування, тому повному скасуванню підлягає стаття 366-1 ККУ для всіх суб'єктів декларування. Також можна зазначити, що вплив з боку Президента України, невиконання рішення органу конституційної юрисдикції, та спроба заблокувати діяльність Суду через не вподобання до рішення є неприпустимим, бо діяльність КСУ повинна бути незалежною і недоторканою.

1. Тодика Ю.М. Тлумачення Конституції та законів України: теорія та практика: Монографія. Харків: Факт, 2003. С. 188.

2. Тодика Ю.М. Функції Конституції України та їх загальна характеристика. *Вісник Академії правових наук України*. 1997. № 1. С. 27.

3. Шаповал В.М Конституція України: вже або лише п'ять років? *Право України*. 2001. № 6. С. 8.

4. Хотинська-Нор О. З. Теоретико-правові та праксеологічні засади судової реформи в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10. Київ, 2017. 474 с.

5. Бондарь Н. С. Конституционный Суд в системе юрисдикционных органов. *Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения*. 2017. № 1. С. 26-32.